

Förordning om kontrollsystem för fiskeripolitiken

Jordbruksdepartementet

2009-02-02

KOM (2008) 721

Förslag till rådets förordning om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs

Sammanfattning

Förslaget om en reform av fiskerikontrollen är av övergripande och integrerande natur, med inriktning på alla aspekter av den gemensamma fiskeripolitiken, från nätet till tallriken. Förslaget ska inte bara förbättra kontrollkapaciteten och förvaltningen av fiskeriresurserna och skapa lika villkor i EU, utan också ha en positiv strukturell inverkan på fiskeindustrin och marknaden och därmed bekämpa de miljömässiga, ekonomiska och sociala konsekvenserna av bristande efterlevnad. Det ska åstadkomma:

- En ny, gemensam strategi för kontroller och inspektioner,
- En efterlevnadskultur,
- Effektiv tillämpning av bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken.

Regeringen välkomnar förslaget till kontrollförordning. Regeringen anser vidare att det är centralt att den nya kontrollförordningens förslag leder till förbättringar liksom förenklingar, standardisering och minskning av den administrativa bördan. Nuvarande kontrollbestämmelser är spridda på ett stort antal överlappande och komplexa legala texter. Ansatsen att samla bestämmelserna i en förordning är positiv. Det är även viktigt att dessa bestämmelser samtidigt revideras för att förenkla och standardisera regelverket. Regeringen är i princip för användning av modern teknik, standardiseringar av inspektionsprocedurer som leder till en enhetlig

tillämpning av den gemensamma fiskeripolitiken liksom ett system med riskanalysbaserad kontroll. Konsekvenser för svensk del avseende förändringar i bl.a. kommissionens respektive Gemenskapens kontrollorgan för fiskets (CFCA) och inspektörers mandat, sanktioner och system med ”penalty points”(anmärkningar) analyseras för närvarande i förhållande till svensk lagstiftning. Dessutom analyseras ekonomiska konsekvenser noggrant.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Den europeiska fiskerikontrollpolitiken är en viktig del av den gemensamma fiskeripolitiken eftersom en effektiv tillämpning av kontrollpolitiken är en förutsättning för att den gemensamma fiskeripolitiken ska vara trovärdig. Vissa framsteg har gjorts, men kontrollsystemet har fortfarande brister, vilket både kommissionen och revisionsrätten har påtalat. Dagens kontrollsystem är ineffektivt, dyrt och komplicerat och ger inte önskade resultat. Om kontrollpolitiken förblir otillräcklig kommer detta att påverka framtiden för fiskeresurserna, fiskerinäringen och de regioner som är beroende av fiske i betydande omfattning. Därför föreslår kommissionen att det kontrollsystem som den gemensamma fiskeripolitiken bygger på reformeras i grunden. Detta initiativ är en högt prioriterad fråga på fiskeområdet för kommissionen 2008/09.

1.2 Förslagets innehåll

På grund av dess övergripande och integrerade natur, med inriktning på alla aspekter av den gemensamma fiskeripolitiken, bör en reform av fiskerikontrollen inte bara förbättra kontrollkapaciteten och förvaltningen av fiskeriresurserna och skapa lika villkor i EU, utan också ha en positiv strukturell inverkan på fiskeindustrin och marknaden och därmed bekämpa de miljömässiga, ekonomiska och sociala konsekvenserna av bristande efterlevnad. Grundtanken i förslaget är att en effektiv kontrollpolitik bör vara övergripande och integrerad och omfatta alla aspekter av frågan, från nätet till tallriken. Förslaget syftar att åstadkomma:

En ny, gemensam strategi för kontroller och inspektioner. Genom att harmoniserade inspektionsförfaranden och högre standarder införs bör kontrollpolitiken kunna genomföras på ett enhetligt sätt på medlemsstatsnivå, samtidigt som man tar hänsyn till och respekterar olika flottors olikheter och särdrag. I sammanhanget bör uppnås:

- Standardiserade, koordinerade inspektionsaktiviteter- och förfaranden i alla skeden (till havs, i hamnarna, under transporter och vid saluföring),
- Allmänna normer för särskilda kontrollåtgärder som är tillämpliga på återhämtningsplaner och fleråriga planer, marina skyddade områden och utkast,
- Införande av heltäckande spårbarhetssystem,
- Användning av modern teknik och effektiva system för datavalidering för att genomföra systematiska samkörningar av alla relevanta data,
- Strategisk planering, taktisk urvals- och provtagningsstrategi, och
- Användning av information som gör det möjligt att identifiera risker och rationalisera kontrollerna.

En efterlevnadskultur. Målet är att påverka beteendet hos alla intressenter i hela fiskecykeln (fångst, beredning, distribution och saluföring) så att resultatet blir att den gemensamma fiskeripolitikens bestämmelser och politiska riktlinjer efterlevs, inte bara genom övervakning och kontroll utan också på grund av att en allmän efterlevnadskultur skapas där alla delar av industrin investerar i efterlevnadsaktiviteter och att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken återfår sin legitimitet. Förslaget inriktas på:

- att förenkla och rationalisera den rättsliga ramen,
- att införa harmoniserade avskräckande sanktioner,
- att införa ett system med straffpoäng för överträdelser som begås av befälhavare, fartygsoperatörer eller verkliga ägare till fiskelicenser,
- verkställighetsåtgärder och därtill hörande sanktioner,
- ett förbättrat samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen, inklusive ett utökat mandat för Gemenskapens kontrollorgan för fiske (CFCA),
- en modern inställning till dataöverföring och informationsutbyte, både mellan medlemsstaterna och med kommissionen eller Gemenskapens kontrollorgan för fiske via säkra webplatser.

Effektiv tillämpning av bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken. Målet är att förstärka kommissionens förvaltningsbefogenheter och förmåga att ingripa i proportion till medlemsstaternas grad av bristande efterlevnad. Kommissionens och medlemsstaternas befogenheter ska fastställas klart för att undvika överlappning och se till att kommissionen håller sig till sin kärnverksamhet: att kontrollera att medlemsstaterna tillämpar

bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken. Dagens system med beslut på mikronivå bör gradvis ersättas av en strategi som bygger på makroförvaltning. Några av förslagen är:

2008/09:FPM68

- omprovning av befogenheter för kommissionens inspektörer,
- handlingsplaner för medlemsstaternas förbättrat genomförande vid behov,
- befogenheter för kommissionen att korrigera medlemsstaternas fängstsiffror,
- fiskeförbud på kommissionens initiativ,
- större flexibilitet för kommissionen att göra avdrag från kvoter vid bristfällig förvaltning av dessa, och
- ekonomiska åtgärder vid bristfällig förvaltning.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslaget kommer att leda till förenklingar av EU-lagstiftningen då dagens bestämmelser är utspridda i olika regelverk, varav en del överlappar varandra. Ett av syftena med förslaget är att skapa klarhet om tillämpliga kontrollregler. Fiskrikontrollen är en komplicerad fråga, och det är nödvändigt att finna en balans mellan de nödvändiga skyldigheter som ska bibehållas och behovet av att klargöra och minska den administrativa bördan för myndigheterna och den privata sektorn. Om förslaget antas kommer befintlig EU/nationell lagstiftning att upphöra att gälla och ersättas av förordningen som är direkt tillämplig i medlemsstaterna/Sverige..

Konsekvenserna för svensk del analyseras för närvarande noggrant.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Enligt Kommissionens konsekvensanalys påverkar inte förslaget gemenskapens budget. Konsekvenserna på nationell nivå kommer att analyseras. Syftet med revisionen är också att minska den administrativa bördan såväl för myndigheterna som för den privata sektorn.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar förslaget till kontrollförordning. Den europeiska fiskerikontrollpolitiken är en viktig del av den gemensamma fiskeripolitiken eftersom en effektiv tillämpning av kontrollpolitiken är en förutsättning för att den gemensamma fiskeripolitiken ska vara trovärdig.

Regeringen anser att det är centralt att den nya kontrollförordningens förslag leder till förbättringar såsom förenklingar, standardisering och minskning av den administrativa bördan. Nuvarande kontrollbestämmelser är spridda på ett stort antal överlappande och komplexa legala texter. Ansatsen att samla bestämmelserna i en förordning är positiv. Det är även viktigt att dessa bestämmelser samtidigt revideras för att förenkla och standardisera regelverket. Regeringen stödjer i princip användning av modern teknik, standardiseringar av inspektionsprocedurer som leder till en effektiv och enhetlig tillämpning av den gemensamma fiskeripolitiken liksom ett system med riskanalysbaserad kontroll. Konsekvenser för svensk del avseende förändringar i bl.a. kommissionens respektive CFCA: s och inspektörers mandat, sanktioner och system med "penalty points" (anmärkningar) analyseras för närvarande noggrant utifrån gällande svenska bestämmelser.. Även ekonomiska konsekvenser av förslaget analyseras noggrant.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Förslaget har ännu inte behandlats i rådsarbetsgruppen.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

EU:s institutioner har inte yttrat sig i frågan.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 37 i EG-fördraget. Rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet efter att ha inhämtat Europaparlamentets yttrande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Förslaget avser ett område där gemenskapen är ensam behörig. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen av följande skäl: för att komma till rätta med nuvarande brister i kontrollsystemet fordras åtgärder som står i proportion till verksamhetens omfattning och är anpassade till dess natur. Ett hållbart nyttjande av levande akvatiska resurser är definitionsmässigt ett område som måste regleras på gemenskapsnivå och som inte kan hanteras med isolerade

åtgärder på nationell nivå. Genom att föreslå ett nytt system för kontroll av den verksamhet som bedrivs inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken tillmötesgår kommissionen intressenternas och medlemsstaternas önskemål om att skapa lika villkor på EU-nivå. Frågan om fastställande av harmoniserade inspektions- och kontrollförfaranden är till sin natur sådan att den måste avgöras på EU-nivå.

Konsekvenserna för svenska bestämmelser och förhållanden analyseras för närvarande noggrant.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

- Förslaget är utsänt på remiss till den 19 december 2008.
- Behandling av förslaget inleds i rådsarbetsgruppen under januari 2009.
- Förordningsförslaget kan komma att slutbehandlas under det svenska ordförandeskapet.

4.2 Fackuttryck/termer

- CFCA (Common Fisheries Control Agency) – Gemenskapens kontrollmyndighet i Vigo, Spanien.
- Penalty points - anmärkningar – system med anmärkningar som innebär att den som har ett fisketillstånd tilldelas points vid överträdelser av bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken. Efter ett visst antal kan t.ex. tillståndet dras in.